

Міністерство освіти і науки України
Київський університет імені Бориса Грінченка
Кафедра журналістики та нових медіа

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-методичної та навчальної роботи
О.Б.Жильцов
2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Університетські студії: Вступ до спеціальності «журналістика»
(шифр і назва навчальної дисципліни)

галузь знань: 06 Журналістика

спеціальності: 061 Журналістика

освітньої програми: «Видавнича справа та редагування»
«Реклама та зв'язки із громадськістю»

Інститут Журналістики

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 11/9/17
Жильцов
(підпис) (прізвище)
« » 17

2017-2018 н.р.

Робоча програма з дисципліни «Університетські студії: Вступ до спеціальності «журналістика» для студентів галузі знань 06 журналістика, спеціальності 061 журналістика, освітньої програми «Журналістика», 2017 року – 19 с.

Розробники: Нестеряк Юрій Васильович, кандидат філологічних наук, доцент кафедри журналістики на нових медіа, Гридчина Вікторія Віталіївна, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри журналістики на нових медіа.

Робоча програма схвалена на засіданні кафедри журналістики та нових медіа.

Протокол від «29» серпня 2017 року № 2

Завідувач кафедри

(Ю. В. Нестеряк)

Години відповідають робочому навчальному плану

Заступник директора
Інституту журналістики
з навчальної роботи

(Росінська О.А.)

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	4
СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	6
I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	7
III. ПРОГРАМА.....	8
IV. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «Вступ до фаху»	10
V. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ.....	11
VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ.....	13
VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ.	15
VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	17
IX. ПИТАННЯ ДО КУРСУ	18
XI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	19

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати студент відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Університетські студії: Вступ до спеціальності «журналістика», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Метою модуля «Університетські студії: Вступ до спеціальності «журналістика» є ознайомлення студента з системою мас-медіа, а також з специфікою роботи журналіста в сучасному інформаційному полі.

Завдання курсу:

- ознайомити студентів з сучасною системою мас-медіа в Україні та світі;
- познайомити з різними теоріями функціонування преси;
- отримати уявлення про інформаційний простір;
- ознайомитись із особливостями роботи журналіста;
- отримання уявлення про систему жанрів (погляди різних наукових шкіл).

Вивчивши дисципліну «Університетські студії (модуль «Вступ до фаху «Журналістика»))» студент повинен:

Бути компетентним у:

- сучасній системі світового та українського інформаційного ринків;
- теорії функціонування преси (взаємодії преси та влади; преси та суспільства);
- основних функціях та принципах журналістики;
- методах збору інформації;
- характеристиці жанрів та жанровій системі сучасної преси.

Мати компетентності:

- застосувувати на практиці свої знання, отримані в курсі;
- застосовувати надбані навички при підготовці журналістських матеріалів;
- збирати необхідну для написання матеріалів інформацію;
- працювати із джерелами інформації;
- брати інтерв'ю;
- орієнтуватися в методах збору інформації та застосування найдоречнішого для написання матеріалу;
- чітко виділяти різні групи жанрів: інформаційні, аналітичні, художньо-публіцистичні;
- визначати жанр майбутнього матеріалу, сформулювати його структуру, включивши всі обов'язкові елементи.

Місце дисципліни у структурно-логічній схемі підготовки фахівців напряму 061 журналістика дисципліна «Університетські студії: Вступ до

спеціальності «журналістика» є третім тематичним модулем комплексної дисципліни «Університетські студії». У системі дисципліни «Університетські студії», модуль «Вступ до фаху «журналістика» співвідноситься як $\frac{1}{2}$ всієї дисципліни (оскільки з 4 кредитів дисципліни, 2 кредити припадає на модуль «Вступ до фаху «журналістика»).

Міжпредметні зв'язки.

Дисципліна «Університетські студії: Вступ до спеціальності «журналістика» є базовою дисципліною для подальшого засвоєння студентами спеціальних дисциплін: «Сучасна проблематика ЗМІ», «Сучасні інформаційні технології в масовій комунікації», «Журналістська творчість», «Історія журналістики».

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 60 год., із них 14 год. – лекції, 14 год. – семінарські заняття, 28 год. – самостійна робота, 4 год. – модульний контроль.

Вивчення бакалаврами навчальної дисципліни «Університетські студії» завершується складанням спільного заліку. Комплексна дисципліна «Університетські студії» складається із 4 кредитів: «Я - студент» – 1 кредит і «Лідерствослужіння» – 1 кредит та «Вступ до спеціальності «журналістика» – 2 кредити. Відповідно до цього розраховується вагова частка кожної дисципліни. «Я - студент» – 25 балів і «Лідерствослужіння» – 25 балів та «Вступ до фаху: журналістика» – 50 балів.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предметом курсу «Університетські студії: Вступ до спеціальності «журналістика» є теорія і практика журналістики.

Курс:	Освітня програма, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: <i>2 кредити</i></p> <p>Змістові модулі: <i>2 модулі</i></p> <p>Загальний обсяг дисципліни (години): <i>60 годин</i></p> <p>Тижневих годин: <i>2 години</i></p>	<p>Освітня програма: Видавнича справа та редагування</p> <p>Реклама та зв'язки із громадськістю</p> <p>Шифр та назва спеціальностей 061 Журналістика</p> <p>Галузь знань 06 Журналістика</p> <p>Освітньо- кваліфікаційний рівень <i>бакалавр</i></p>	<p>Нормативна</p> <p>Рік підготовки: 1</p> <p>Семестр: 1</p> <p>Аудиторні заняття: 28 годин, з них: Лекції (теоретична підготовка): <i>14 годин</i></p> <p>Семінарські заняття: <i>14 годин</i></p> <p>Модульні контрольні роботи: <i>4 години</i></p> <p>Самостійна робота: <i>28 годин</i></p> <p>Вид контролю: <i>комплексна ПМК</i></p>

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ заняття	Назва заняття	Кількість годин						
		Разом	Аудиторні	Лекції	Семінарські .	Індивід. робота	Самостій. робота	Підсумк. контроль
Змістовий модуль 1. «Інформаційний підхід у журналістиці»								
1	Предмет і завдання курсу	5	3	2	1			
2	«Чотири теорії преси». Свобода преси. Теорія порядку денного.	5	3	2	1		2	
3	Суспільство і соціальна інформація. Доступ до інформації	7	3	2	1		4	
4	Результативність журналістської діяльності	5	3	2	1		2	
5	Система національних медіа. Глобалізаційні процеси. Захист інформаційного простору	8	4	2	2		4	
	<i>Модульна контрольна робота №1</i>	2						2
Разом		30	16	10	6		12	2
Змістовий модуль 2 «Професійні стандарти журналістської діяльності»								
6	Функції та принципи журналістики	6	2	1	1		4	
7	Методи збору та подачі інформації.	6	2	1	1		4	
8	Жанроутворюючі чинники. Класифікація жанрів (різні наукові школи)	12	8	2	6		8	
	<i>Модульна контрольна робота №2</i>	2						2
Разом		30	12	4	8		16	2
ЗАГАЛЬНЕ:		60	28	14	14		28	4

III. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. «Інформаційний підхід у журналістиці»

Лекція 1. Предмет і завдання курсу (2 год).

Поняття «журналістика». Університетська підготовка журналістів. Нова журналістська формація. Система сучасних мас-медіа.

Література: 1, 3

Лекція 2. «Чотири теорії преси». Свобода преси. Теорія порядку денного.(2 год).

Ф. Сіберт, Т. Пітерсонє, В. Шрамм «Чотири теорії преси» (1956 р.). Авторитарна теорія преси. Авторитарна система контролю. Зародження лібертаріанської концепції. Лібертаріанська теорія преси. Свобода преси. Теорія соціальної відповідальності. Доступ до медіа. Мас-медіа як загроза демократії. Вимоги суспільства до преси. Радянська комуністична теорія преси. Інтегрованість медіа у державу. Теорія порядку денного (agenda setting) М. МакКобса і Д. Шоу.

Література: 1, 2

Лекція 3. Суспільство і соціальна інформація. Доступ до інформації. (2 год).

Відкритість інформаційного простору. Основні принципи інформаційних відносин. Доступ до інформації. Види інформації. Правила передачі інформації.

Література: 1, 2, 3, 8, 9

Лекція 4. Результативність журналістської діяльності. (2 год).

Функції як результат поєднання мети та засобів її досягнення. Ефективність і дієвість як різні типи результативності. Якісні методи у вивченні аудиторії ЗМІ. Проблема використання текстових факторів.

Література: 1, 5

Лекція 5. Система національних медіа. Глобалізаційні процеси. Захист інформаційного простору. (2 год).

Журналістика в системі соціальних інститутів. Масова комунікація. Нові електронні засоби. Традиційні види журналістики. Соціальні медіа. Конвергентні медіа. Інформаційний простір України та світу. Проблема захисту національного інформаційного простору. Інформаційні війни.

Література: 1, 2, 3, 11

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. **«Професійні стандарти журналістської діяльності»**

Лекція 6. Функції та принципи журналістики. (1 год).

Принципи журналістики як основа ефективного функціонування ЗМІ. Професійні кодекси роботи журналістів: Український та світовий досвід. Кодекс журналістської етики.

Література: 1, 3, 4, 5, 6

Лекція 7. Методи збору та подачі інформації. (1 год).

Основні методи збору інформації журналістом. Сецифіка кожного з методів (спостереження, інтерв'ю, документ). Методики підготовки до написання матеріалу. Правило перегорнутої піраміди, правило наближення інтересів.

Література: 1, 3, 4, 5, 6

Лекція 8. Жанроутворюючі чинники. Класифікація жанрів (різні наукові школи). (2 год).

Жанроутворювальні чинники в журналістиці: об'єкт відображення; призначення виступу; масштаб охоплення дійсності, масштаб узагальнення; особливості літературно-стилістичних засобів вираження задуму. Класифікація жанрів і поділ їх на групи: 1) Інформаційні жанри; 2) Аналітичні жанри; 3) Художньо-публіцистичні жанри; 4) Сатирично-гумористичні. Класифікація жанрів за В. Шклярюм. Французька школа журналістики. Американська школа (репортерство).

Література: 3, 4, 5, 6, 7, 12

IV. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ

«Вступ до спеціальності журналістика»

Разом: 60 год., з них лекційних – 14 год., семінарські заняття – 14 год., модульний контроль – 4 год., самостійна робота – 28 год., підсумковий контроль – ПМК

Тиждень	I	II	III	IV	V
Модулі	Змістовий модуль 1				
Назва модуля	Інформаційний підхід у журналістиці				
Кількість балів за модуль	123 бали				
Лекції	1	2	3	4	5
Дати					
Теми лекцій	Предмет і завдання курсу 1 б.	«Чотири теорії преси». Свобода преси. Теорія порядку денного 1 б.	Суспільство і соціальна інформація. Доступ до інформації 1 б.	Результативність журналістської діяльності 1 б.	Система національних медіа. Глобалізаційні процеси. Захист інформаційного простору 1 б.
Теми семінарських занять	Предмет і завдання курсу. «Чотири теорії преси». Свобода преси. Теорія порядку денного 10 + 1 б.		Суспільство і соціальна інформація. Доступ до інформації Результативність журналістської діяльності 10+ 1 б.		Система національних медіа. Глобалізаційні процеси. Захист інформаційного простору 10 + 1 б.
Самостійна робота		Табл. 6. 1 (15 балів)	Табл. 6. 1 (15 балів)	Табл. 6. 1 (15 балів)	Табл. 6. 1 (15 балів)
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)				
Тиждень	VI	VII	VIII		
Модулі	Змістовий модуль 2				
Назва модуля	Професійні стандарти журналістської діяльності				
Кількість балів за модуль	116 балів				
Лекції	6, 7		8		
Дати					
Теми лекцій	Функції та принципи журналістики Методи збору та подачі інформації. 1 б.		Жанроутворюючі чинники. Класифікація жанрів (різні наукові школи) 1 б.		
Теми семінарських занять	Функції та принципи журналістики Методи збору та подачі інформації. 10 + 1 б.		Жанроутворюючі чинники. Класифікація жанрів (різні наукові школи) 30 + 3 б.		
Самостійна робота	Табл. 6. 1 (15 + 15 балів)		Табл. 6. 1 (15 балів)		
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 2 (25 балів)				
Підсумковий контроль	ПМК				

V. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. «Інформаційний підхід у журналістиці»

Тема 1. Предмет і завдання курсу (1 год.)

На семінарському занятті студенти створюють модель українських мас-медіа. Добирають приклади (перелік найбільш популірних медіа кожного виду (газети, журнали, телебачення, радіо, Інтернет-ресурс (інтернет-телебачення, інтернет-радіо), інформаційні агентства)). Іде обговорення переваг та недоліків кожного з видів журналістики.

Література: 1, 3

Тема 2. «Чотири теорії преси». Свобода преси. Теорія порядку денного.(1 год).

Студенти намагаються дати характеристику сучасного українського медіа-ринку відповідно до теорії преси. Розглядається питання свободи преси.

Література: 1, 2

Тема 3. Суспільство і соціальна інформація. Доступ до інформації. (1 год).

Закон України «Про інформацію», Закон України «Про доступ до публічної інформації». На парі створюється інформаційний запит.

Література: 1, 2, 3, 8, 9

Тема 4. Результативність журналістської діяльності. (1 год).

Обирається актуальна суспільна тема. Створюється план можливого розкриття даної теми. Прогнозується ефективність та дієвість матеріалу.

Література: 1, 5

Тема 5. Система національних медіа. Глобалізаційні процеси. Захист інформаційного простору. (2 год).

Глобальний інформаційний простір: небезпеки та переваги. Створення інформаційного суспільства. Захист національного простору. Іде одговорення інформаційної війни між Україною та Росією. Створюються можливі варіанти протидії інформаційної агресії.

Література: 1, 2, 3, 11

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. «Професійні стандарти журналістської діяльності»

Тема 6. Функції та принципи журналістики. (1 год).

Відповідальність журналіста перед суспільством. Права та обов'язки. Журналістська етика.

Література: 1, 3, 4, 5, 6

Тема 7. Методи збору та подачі інформації. (1 год).

Переглядаючи запропановані матеріали, студент має визначити, якими методами послуговувався журналіст при підготовці публікації. Методи подачі інформації.

Література: 1, 3, 4, 5, 6

Тема 8. Жанроутворюючі чинники. Класифікація жанрів (різні наукові школи). (6 год).

Семінарське заняття 1. Інформаційні жанри (2 год.)

Замітка, розширена замітка, анонс, звіт, репортаж, інтерв'ю, гасло, інформаційний огляд, хроніка, репліка, замальовка.

Семінарське заняття 2. Аналітичні жанри (2 год.)

Кореспонденція, аналітичний огляд, стаття, відкритий лист, рецензія.

Семінарське заняття 3. Художньо-публіцистичні жанри Сатирично-гумористичні жанри (2 год.)

Есе, зарисовка, нарис. Анекдот, фейлетон, гумореска, байка, епіграма, усмішка, памфлет, пародія, шарж.

Література: 3, 4, 5, 6, 7, 12.

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

«Інформаційний підхід у журналістиці»

Тема 2. «Чотири теорії преси». Свобода преси. Теорія порядку денного. (2 год).

Знайти приклади зі ЗМІ порушення свободи слова в Україні. Або приклади не оприлюднення суспільно-важливої інформації.

Література: 1, 2

Тема 3. Суспільство і соціальна інформація. Доступ до інформації. (4 год).

Опрацьовуються Закон України «Про інформацію», Закон України «Про доступ до публічної інформації».

Література: 1, 2, 3, 8, 9

Тема 4. Результативність журналістської діяльності. (2 год).

Із сучасних ЗМІ обираються приклади ефективних та дієвих матеріалів.

Література: 1, 5

Тема 5. Система національних медіа. Глобалізаційні процеси. Захист інформаційного простору. (4 год).

Із сучасних ЗМІ (українські, російській та світові) обираються приклади інформаційної війни між Україною та Росією.

Література: 1, 2, 3, 11

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

«Професійні стандарти журналістської діяльності»

Тема 6. Функції та принципи журналістики. (4 год).

Із сучасних ЗМІ добираються приклади порушення журналістської етики. Робиться огляд роботи Комісії з журналістської етики (<http://www.cje.org.ua/>)

Література: 1, 3, 4, 5, 6

Тема 7. Методи збору та подачі інформації. (4 год).

Студент створює план підготовки до журналістського матеріалу на актуальну тему (розписує методику підготовки, як буде збиратись інформація, яка повинна бути подача матеріалу тощо).

Література: 1, 3, 4, 5, 6

Тема 8. Жанроутворюючі чинники. Класифікація жанрів (різні наукові школи) (8 год).

Студент створює портфоліо жанрів, добираючи приклади із сучасних ЗМІ. *Література:* 3, 4, 5, 6, 7, 12.

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль I.			
Інформаційні агентства у системі засобів масової комунікації			
Тема 2. «Чотири теорії преси». Свобода преси. Теорія порядку денного – 2 год.	Індивідуальне заняття, семінарське заняття, модульна контрольна робота	15 (5 (д/з)+10 (опрац. джерел.))	II
Тема 3. Суспільство і соціальна інформація. Доступ до інформації – 4 год.	Індивідуальне заняття, семінарське заняття, модульна контрольна робота	15 (5 (д/з)+10 (опрац. джерел.))	III
Тема 4. Результативність журналістської діяльності – 2 год.	Індивідуальне заняття, семінарське заняття, модульна контрольна робота	15 (5 (д/з)+10 (опрац. джерел.))	IV
Тема 5. Система національних медіа. Глобалізаційні процеси. Захист інформаційного простору – 4 год.	Індивідуальне заняття, семінарське заняття, модульна контрольна робота	15 (5 (д/з)+10 (опрац. джерел.))	V
Змістовий модуль 2			
Професійні стандарти журналістської діяльності			
Тема 6. Функції та принципи журналістики – 4 год.	Індивідуальне заняття, семінарське заняття, модульна контрольна робота	15 (5 (д/з)+10 (опрац. джерел.))	VI
Тема 7. Методи збору та подачі інформації. – 4 год.	Індивідуальне заняття, семінарське заняття, модульна контрольна робота	15 (5 (д/з)+10 (опрац. джерел.))	VI
Тема 8. Жанроутворюючі чинники. Класифікація жанрів (різні наукові школи) – 8 год.	Індивідуальне заняття, семінарське заняття, модульна контрольна робота	15 (5 (д/з)+10 (опрац. джерел.))	VII
<i>Разом: 28 год.</i>	<i>Разом: 105 балів</i>		

VIII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів оцінюються за модульно-рейтинговою системою, що ґрунтується на принципах поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснено відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються методи усного контролю (індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен) та методи письмового контролю (модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, звіт, реферат, есе).

Таблиця 8.1.

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ з/п	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Відвідування лекцій	1	7	7
2.	Відвідування семінарських занять	1	7	7
3.	Виконання завдань з самостійної роботи (д. з.)	15	7	105
4.	Робота на семінарському занятті	10	7	70
5.	Індивідуальне навчально-дослідницьке завдання			
8.	Модульна контрольна робота	25	2	50
10.	ПМК		1	
Максимальна кількість балів: 239				

Коефіцієнт розрахунку рейтингових балів $50/239=0,209$

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.
- **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування.
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Таблиця 8.2.

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки	Національна шкала	Залікова оцінка
A	90-100 балів	Відмінно — відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками	ВІДМІННО	ЗАРАХОВАНО
B	82-89 балів	Дуже добре — достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих грубих помилок	ДОБРЕ	
C	75-81 балів	Добре — в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок		
D	69-74 балів	Задовільно — посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності	ЗАДОВІЛЬНО	
E	60-68 балів	Достатньо — мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)		
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання — незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	НЕЗАДОВІЛЬНО	НЕ ЗАРАХОВАНО
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу — досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни		

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється з використанням роздрукованих завдань.

Реферативні дослідження та есе, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на практичних заняттях.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

ІХ. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1. За джерелом інформації:

Словесні: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.

Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

Практичні: вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни.

X. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- опорні конспекти лекцій;
- навчальні посібники;
- робоча навчальна програма;
- збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
- засоби підсумкового контролю (комп'ютерна програма тестування, комплект друкованих завдань для підсумкового контролю).

XI. ПИТАННЯ ДО КУРСУ

1. Дайте визначення комунікації. Охарактеризуйте її основні ознаки.
2. Охарактеризуйте специфіку масової комунікації..
3. Назвіть складові масової комунікації в Україні.
4. Дайте визначення інформації. Інформація в журналістиці.
5. Поясніть, які способи і засоби застосовуються для ідеологічного обеззброєння української спільноти?
6. Проаналізуйте інформаційний простір та інформаційну політику: взаємозв'язок і взаємозалежність.
7. Розкрийте питання про право журналіста на помилку. Чи завжди помилка є брехня?
8. Назвіть документи, які регулюють свободу слова в світі і в Україні.
9. Поясніть, у чому полягає обмеження свободи слова. Наслідки порушення законного обмеження.
10. Схарактеризуйте націоналізм як явище в новітній світовій історії.
11. Дайте відповідь, чи потрібна Україні державна ідеологія? Обґрунтуйте.
12. Розкрийте питання про державну інформаційну політику та її завдання.
13. Проаналізуйте державну ідеологію й українські ЗМІ. Ідеологічна позиція та відповідальність журналістів.
14. Розкрийте національну ідею у ЗМІ та наповнення її сучасним змістом.
15. Розкрийте зміст і суть державної ідеології.
16. Позиція журналіста – як ви її розумієте? Способи вираження авторської позиції.
17. Розкажіть про методи журналістського розслідування.
18. Поясніть, як залежить журналістика від суспільства, як суспільство впливає на журналістику?
19. Назвіть, які ви знаєте антиукраїнські течії в Україні?
20. Поясніть, від чого залежить творчий потенціал колективу?
21. Розкрийте роль секретаріату редакції у випуску газети.
22. Проаналізуйте внутріредакційні комунікації, їхня роль в житті колективу.
23. Розкрийте причини суперечностей і колізій між владою та засобами масової інформації.
24. Схарактеризуйте робоче місце та інструментарій журналіста.
25. Назвіть найсуттєвіші правила поведінки журналіста в колективі.
26. Прокоментуйте діалектику категорій “свобода” і “необхідність” та її значення для масової інформації.

27. Поясніть, у чому полягає свобода журналіста та як вона реалізується в житті?
28. Назвіть головні принципи журналістської професії: дотримання на практиці.
29. Розкрийте жанрову й тематичну спеціалізацію журналіста.
30. Проаналізуйте джерела інформації і незалежність журналіста. Діалектика цих понять.
31. Схарактеризуйте активну роль журналіста та форми її виявів.
32. Назвіть види редакційного планування.

XII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Обов'язкова:

1. Москаленко А. З. Теорія журналістики : Навчальний посібник / А. З. Москаленко. – К. : Експрес-об'ява, 1998. – 334 с.
2. Іванов В. Основні теорії масової комунікації і журналістики: Навчальний посібник / Валерій Іванов ; За науковою редакцією В. В. Різуна — К.: Центр Вільної Преси, 2010. — 258 с.
3. Карпенко В. Журналістика: основи професійної комунікації / Віталій Карпенко. – К.: Нора-прінт, 2002. – 348 с.

Додаткова:

4. Журналістський фах: газетно-журнальне виробництво: навч. посіб. / Т. О. Приступенко, Р. В. Радчик, М. К. Василенко та ін.; за ред. В. В. Різуна. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2012. – 352 с.
5. Гриценко О. М. Основи теорії міжнародної журналістики / О. М. Гриценко, В. І. Шкляр – К.: ВПЦ «Київський університет», 2002. – 304 с.
6. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: підручник / В. Й. Здоровега. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Львів: ПАІС, 2004. – 268 с.
7. Тертычный А. А. Жанры периодической печати: учеб. пособ. / А. А. Тертычный. – М.: Аспект Пресс, 2000. – 312 с.
8. Закон України «Про інформацію». – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
9. Закон України «Про доступ до публічної інформації». – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2939-171>
10. Комісія з журналістської етики. – Режим доступу: <http://www.cje.org.ua/>
11. Media Sapiens. – Режим доступу: <http://osvita.mediasapiens.ua/>
12. Вуароль М. Гід газетяра / Вуароль Мішель. – К., 2000. – 62 с.

**Робоча програма навчальної дисципліни
«Вступ до спеціальності «журналістика»**

Розробники: **Нестеряк Юрій Васильович**, доктор наук з державного управління, завідувач кафедри журналістики та нових медіа Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка; **Гридчина Вікторія Віталіївна**, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри журналістики на нових медіа Київського університету імені Бориса Грінченка.